

Bezwaren tegen het Besluit Vrij en Veilig Onderwijs

De PO-Raad, VO-raad en Sectorraad GO onderschrijven het belang van een veilige schoolcultuur volledig, maar maken zich ernstig zorgen om de voorgestelde maatregelen. Met name over de monitoren uit het voorstel. Er zijn drie belangrijke bezwaren:

1. Het uitvragen van discriminatiegronden is onaanvaardbaar

Het bevragen van discriminatiegronden brengt grote privacyrisico's met zich mee, omdat hierbij sprake is van een grootschalige verwerking met bijzondere persoonsgegevens die mogelijk herleidbaar zijn naar een persoon. Denk aan discriminatie op grond van etniciteit, seksuele oriëntatie of gezondheid.

Gezien de ingrijpende verhoging van de privacyrisico's van de monitoren, is het zeer de vraag of het überhaupt mogelijk is om deze tot een aanvaardbaar niveau terug te brengen. Dit geldt zowel voor de personeelsmonitor als voor de leerlingmonitor.

2. De uitvraag naar feitelijke veiligheidsincidenten is disproportioneel

Het vragen naar feitelijke veiligheidsincidenten (discriminatie inclusief discriminatiegronden; seksueel misbruik en seksuele intimidatie; en mishandeling) passen niet binnen een algemene monitor die een integraal beeld van de veiligheidsbeleving op school moet schetsen. Ondertussen zorgt het verzamelen van dergelijke gegevens wel voor een verhoging van privacyrisico's. Antwoorden over feitelijke veiligheidsincidenten kunnen namelijk bijzondere persoonsgegevens en informatie over strafbare feiten bevatten. Bijvoorbeeld bij seksueel misbruik of mishandeling.

Gezien de aanzienlijke privacyrisico's, twijfelen wij zeer aan de proportionaliteit en evenredigheid van deze maatregelen. Er zijn namelijk alternatieve maatregelen die ook bijdragen aan het beoogde doel, bijvoorbeeld via andere maatregelen die in de wet vrij en veilig onderwijs worden geregeld, de Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E) op grond van de Arbeidsomstandighedenwet en cao-afspraken die aandacht hebben voor de veiligheid van personeel.

Bovendien zijn we van mening dat de feitelijke incidenten die bevraagd worden, vragen om zorgvuldige en passende opvolging, wat met de opzet van een monitor niet mogelijk is. De monitor biedt geen handvatten voor directe actie op individuele signalen. Daarnaast is de preventieve werking beperkt, omdat signalen pas worden opgevangen nadat problemen zich al hebben voorgedaan.

3. De verwerkingsverantwoordelijkheid wordt onterecht bij het bevoegd gezag gelegd en nauwkeurige criteria voor passende beveiligingsmaatregelen ontbreken

Volgens het besluit ligt de verantwoordelijkheid voor de verwerking van privacygevoelige gegevens bij het bevoegd gezag, terwijl de overheid zelf strikte eisen stelt aan de monitoren sociale veiligheid. Dit is onlogisch, omdat het uitgangspunt van de AVG is dat de verwerkingsverantwoordelijke het doel en de middelen van de verwerking bepaalt. Ook zijn de voorschriften voor beveiligingsmaatregelen in het besluit onvoldoende concreet.